

Î N C H E I E R E

13 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

judecătorul

Judecătorii

Tatiana Vieru

Iurie Bejenaru, Valentina Clevadi

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Paicu Maria prin intermediul reprezentanților – avocații Toderenco Efimia și Gorea Tatiana, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Paicu Maria împotriva Primăriei comunei Lozova, Valentinei Chirila, Tatianeî Țarelunga, Roman Țarelunga și Florin Gîscă, intervenienți accesorii Oficiul Cadastral Teritorial Strășeni, Ion Chirila și Vera Simion cu privire la declararea nulității parțiale a actelor juridice și recunoașterea dreptului de proprietate prin succesiune,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, prin care s-a respins apelul declarat de Paicu Maria și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Strășeni din 21 mai 2015,

c o n s t a t ă

La 09 decembrie 2010, Paicu Maria s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei comunei Lozova, Valentinei Chirila, Tatianeî Țarelunga, Roman Țarelunga și Florin Gîscă, intervenienți accesorii Oficiul Cadastral Teritorial Strășeni, Ion Chirila și Vera Simion cu privire la declararea nulității parțiale a actelor juridice și recunoașterea dreptului de proprietate prin succesiune.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 08 noiembrie 2009 a decedat tatăl său, Axentie Chirila, în urma căruia a rămas averea succesorală, compusă din casa de locuit cu suprafața totală de 75,4 m. p., șure cu suprafețele de 10,9 m.p., 13,5 m.p. și 21,5 m.p., beci cu suprafața de 7,5 m.p., veceu, fîntînă, șopron, gard și terenul aferent cu suprafața de 0,19 ha.

După decesul tatălui său, a suportat toate cheltuielile pentru înmormîntare și în termenul de 6 luni a intrat în posesia averii succesurale, însă în procesul de perfectare a actelor a depistat că, conform deciziei Consiliului local Lozova nr. 20.9 din 23

septembrie 1992, defunctul deținea cu drept de proprietate terenul aferent cu suprafața de 0,19 ha, iar ulterior, 0,03 ha din suprafața enunțată a fost înscrisă după Gheorghe Chirila.

Menționează că, conform extrasului din Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri din 16 septembrie 2010, eliberat de către Primăria com. Lozova, Axentie Chirila deținea terenul aferent cu suprafața de 0,30 ha, însă la moment, în Registrul cadastral este înscris dreptul de proprietate asupra terenului aferent cu suprafața de doar de 0,10 ha, iar Primăria com. Lozova nu cunoaște circumstanțele în care au fost efectuate aceste modificări în Registrul cadastral.

Mai indică că, în luna octombrie 2010, Valentina Chirila a demolat gardul ce despărțea gospodăriile și a acaparat 0,03 ha din terenul ce face parte din averea succesorală rămasă după decesul tatălui său.

Recent a mai aflat că Gheorghe Chirila, decedat la 26 aprilie 2005, a dobândit dreptul de proprietate asupra terenului în litigiu în baza titlului provizoriu, eliberat de către Primăria com. Lozova la 28 septembrie 2010, iar soția acestuia, Valentina Chirila, în baza certificatului de moștenitor legal nr. 3840 din 28 septembrie 2010 a devenit proprietarul terenului în litigiu, pe care, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 6520 din 11 noiembrie 2010, l-a înstrăinat fiicei Tatiana Țarelunga și ginerelui Roman Țarelunga.

Susține că, în timpul vieții lui Axentie Chirila, nu au existat temeieri de stingere a dreptului asupra terenului sau de retragere a terenului, iar dreptul de proprietate al lui Gheorghe Chirila asupra terenului în litigiu a fost înregistrat după decesul acestuia.

Solicită reclamanta, declararea nulității titlului provizoriu eliberat de către Primăria com. Lozova la 28 septembrie 2010 pe numele lui Gheorghe Chirila, certificatului de moștenitor legal nr. 3840 din 28 septembrie 2010 și contractului de vânzare-cumpărare nr. 6520 din 11 noiembrie 2010, încheiat între Valentina Chirila și Roman Țarelunga în partea suprafeței de 0,03 ha din terenul aferent cu nr. cadastral 8022310.089 și recunoașterea dreptului de proprietate asupra averii succesorale rămase după decesul lui Axentie Chirila, compusă din casa de locuit cu suprafața totală de 75,4 m.p., șure cu suprafețele de 10,9 m.p., 13,5 m.p. și 21,5 m.p., beci cu suprafața de 7,5 m.p., veceu, fântână, șopron, gard și terenul aferent cu suprafața de 0,19 ha, din s. Lozova, r-nul Strășeni.

Ulterior, reclamanta prin cererea de chemare în judecată suplimentară, a solicitat declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare din 30 martie 2011, încheiat între Roman Țarelunga, Tatiana Țarelunga și Florin Gîscă în partea suprafeței de 0,03 ha din terenul aferent cu nr. cadastral 8022310.089.

Prin hotărîrea Judecătoriei Strășeni din 21 mai 2015 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. A fost încasat de la Paicu Maria în beneficiul Tatiane Țarelunga

cheltuielile de judecată în sumă de 7818 lei și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 450 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Paicu Maria a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, s-a respins apelul declarat de Paicu Maria și s-a menținut hotărîrea Judecătorei Strășeni din 21 mai 2015.

La 28 ianuarie 2016 și 29 februarie 2016, Paicu Maria prin intermediul reprezentantului – avocatul Toderenco Efimia a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea dispozițiilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului s-a invocat că circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii pe care instanța le consideră constatate nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente, precum și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Susține că, atît prima instanță, cît și instanța de apel nu au ținut cont de faptul că, în cadrul urmăririi penale pornită pe faptul acțiunilor de fals în actele publice, s-au constatat elementele constitutive ale infracțiunii privind înscrierea ilegală a 0, 03 ha fără careva documente confirmative după Chirila Gheorghe.

La fel, a indicat că, în timpul vieții defunctului Chirila Axentie nu a existat nici o circumstanță sau teme de stingere a dreptului asupra terenului în litigiu sau de retragere a terenurilor din dreptul de posesie și beneficiere.

Prin cererea de recurs din 29 februarie 2016, Paicu Maria prin intermediul reprezentantului – avocatul Gorea Tatiana, a solicitat admiterea recursului, casarea dispozițiilor judecătorești și remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță, invocînd încălcarea normelor de drept material și procedural, precum și că nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii.

În acest sens, susține că prima instanță nu a emis încheiere de atragere a intervenienților accesorii în proces, iar pricina a fost examinată în lipsa prîtului Primăria s. Lozova și a intervenientului accesoriu OCT Strășeni, fiind încălcat dreptul reclamantei de a adresa acestora întrebări pe marginea circumstanțelor ce țin de examinarea corectă și obiectivă a cauzei.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Paicu Maria prin intermediul reprezentanților – avocații Toderenco Efimia și Gorea Tatiana, urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială

sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Paicu Maria prin intermediul reprezentanților – avocații Toderenco Efimia și Gorea Tatiana, este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de către recurentă în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reiterează și faptul că conform articolului 13 din Convenția Europeană recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Paicu Maria prin intermediul reprezentanților – avocații Toderenco Efimia și Gorea Tatiana, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Paicu Maria prin intermediul reprezentanților – avocații Toderenco Efimia și Gorea Tatiana, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Valentina Clevadî